

August Varenius Johann Nicolaus Hartung

Augustus Varenius, D. Academiae Rostochiensis Rector & Collegii Theologici in hoc actu Decanus suo & Facultatis Theologicae nomine Ad Dissertationem Inauguralem ... Dn. Johannis Nicolai Hartungi, Rottmerslebia-Magdeburgensis ... ad. d. IV. Iulii publice & solemniter in Auditorio Magno ... habendam ... invitat

Rostochii: Kilius, 1672

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn74087067X>

Druck Freier Zugang

RU theol. 1672

Varenius, Aug./d

Programma
DEO OPT. MAX. VOLENTE, GRATIAM-
QUE LARGIENTE!

Abt.
38.

AUGUSTUS
VARENIUS, D.

ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS

RECTOR

& Collegii Theologici in hoc actu DECANUS
suo & Facultatis Theologicæ nomine

Ad
DISSERTATIONEM INAUGURALEM,
VIRI Reverendi, & Amplissimi

DN. JOHANNIS NICOLAI
HARTUNGI,

Rottmerslebiâ - Magdeburgensis

Ecclesiæ Raugensis in Livoniâ Pastoris,

diœceseos Dörpatensis PRÆPOSITI

& ejusdem Consistorii PRÆSIDIS

ad. d. IV. Julii publicè & solemniter in Auditorio Magno
horis ante & postmeridianis habendam

Nobilissimos & Excellentissimos Dominos Professo-
res, Consultissimos & Experientissimos Doctores & Licentiatos
Reverendos Verbi Divini Ministros, Clarissimos Philosophiæ Magistros,
Generosos & florentissimos Studiosos, Omnium adeo Ordinum

Cives Academicos, Literatos & literarum Fautores Omnes,

Eâ, quâ par est, autoritate & humanitate invitât

ROSTOCHII, Typis JOHANNIS KILII, Acad. Typogr. 1672.

Landesbibliothek
Rostock

1672

Memorabile, quod de Salvatore instituturo Ecclesiæ super se PE-
 TRAM ædificandæ, Ministerii Apostolici τῶν Δώδεκα Collegi-
 um, & per hoc ordinaturo deinceps, qui ipsis, non equidem velut
 Apostolis, vitæ, doctrinæ, miraculorum, passionis, resurrectionis
 ascensionis, ipsiusque, quem ascendens in jubilis DOMINUS, imminentissi-
 mum promiserat, Baptismi S. SPIRITUS, Oculatis testibus, immediatâ vo-
 catione, intimiore DOMINI JESU admissione, ceterisque longè plurimis
 prerogativis Apostolicis, supra quantamcunq; Doctorū omnium dignationem
 incomparabiliter evectis, nec aded in illâ sublimi ἐπισημοῦ: sed in Ἐπισημοῦ
 & διακονίας illâ (quam, salvâ hujus quoq; in solis Apostolis Universalitate, me-
 minit Lucas in Actis c. I. 20. 25.) in suis singuli gregibus vel Ecclesiis, succederent,
 & sub se solo Monarchâ, nec absente: sed præsentē, imò ambulante in medio
 candelabrorum, & accuratissimè, non saltim illos, sub vitæ, fervorisque simula-
 cro, mortuos & tepidos Sardenfes ac Laodicenos, Ephesinis, Pergamenis, Thy-
 sirenis: sed & hos, Smyrναῖς & Philadelphiensibus Antistitibus, discernentem,
 (Apocal. 1. 2. 3.) Hierarchiam deinceps Ecclesiasticam absolvent, notatum in
 Lucâ c. VI. 12. 13. 17. *Abit JESUS in montem, ad orandum, & pernoctavit illic
 in precatōe DEI. Et quum dies ortus esset, advocavit Discipulos suos, & e-
 legit ex ipsis DUODECIM, quos & APOSTOLOS nominavit.* Tantæ se-
 dignationis & majestatis res erat, Apostolatū, & per hunc, *Ministros Chri-
 sti, & ipsius mysteriorum œconomos*, instituire, ut ipse Deus Deiq; filius hoc ne-
 gotiorum negotiū sibi uni & soli, citra Vicarium (qualis, in Levitico Umbrae
 ceremonialis ministerio ordinando, ex singularissimâ cœli designatione Mo-
 ses olim fuerat) dari crederet, ut ipsam precum & supplicationum religio-
 nem præmitteret, ut in ipso monte, Oratorium (quò citra contubernii
 strepitum preces & continuaret & absolveret) sibi designaret, ut in precibus
 pernoctaret, ut absolutis precibus commendataque causâ universâ Patri, qui
 miserat, ingentes Discipulorum choros in montem evocaret, ut ex evocatis
 illis circa solem orientem, Discipulorum numeris, tandem τῶν Δώδεκα s.
 duodecim viros illos, expressis nominibus seligeret, ipsosque sic selectos, A-
 POSTOLORUM καὶ ἐξοχῆν nomine imposito, insigniret, à quibus religio-
 nis Christianæ Exarchis, τῆς ὀρθοδοξίας ἀμεταθέτους εὐνοῖς (prout Chryso-
 stomo appellantur) quàm deinceps in Episcopos, Presbyteros & Diaconos, ipsa
 Sanctissimi muneris distributio exiverit, sic tamen ut, permutatis licet voca-
 bulis (cum reverâ, omnes Presbyteri Ἐπισκοποῦντες s. commissi sibi gregis
 inspectione) vacantes, hoc ipso sint & dicantur Episcopi Act. XX. 28. Philip.
 I. 1. 1. Tim. III. 2. Tit. I. 5. 6. 7. 1. Pet. V. 2.) nihilominus ex ipso
 insti-

instituto Apostolico, Sancti Spiritus moderamine non destituto, I. Cor. VII. 40. in illo ipso Presbyterorum Collegio, subordinatio (citra tamen immanem illam differentiam, quam inter Episcopum & Presbyterum Papismus statuit, DEO, justo iudicio Episcoporum, iugentem illam præ Presbyteris arrogatam sibi antecellentiam, per Cardinales, immane quantum supra Episcopum caput attollentes, ulciscente) locum habuerit, ut prout e. c. Timotheum, (etsi non sine præsentia & *χρηθειςια* Presbyterii) ordinavit Paulus: ita per insulam Cretam Titus, per Ephesinas ecclesias, presbyteros ordinaret Timotheus, atque sic minister ordinationis non esset solus Episcopus ratione definitionis Canonica Presbytero contradistinctus: sed prout cum Paulo, ita multò magis cum Timotheo & Tito Presbyterium, Oratore Uno, ordinis Presbyterorum primo (qui paulò post ex illà *Επισημοσις* non solum in gregem, sed & ipsos Presbyteros, & adeo peculiari quadam honoris accumulatione, appellatus est EPISCOPUS, & cui ratione institutionis, inspectionis, visitationis, cognitionis quoque causarum, ubi agebatur contra presbyteros, peculiare competeat axioma conf. I. Tim. IV. 14. II. Tim. I. 6. I. Tim. V. 17. 19. Tit. I. 5.) quod vel ipse, qui ceteroqui pro omnimodà Episcoporum & Presbyterorum a qualitate vehementer militavit in Epistola ad Evagrium Hieronymus, negare haut est ausus. *Alexandria*, inquit, à MARCO Evangelistà usque ad Heraclam & Dionysium Episcopos, Presbyteri semper unum ex se electum in excelsiori gradu collocatum, EPISCOPUM nominabant, quomodo si exercitus Imperatorem faciat, aut Diaconi eligant de se, quem industrium noverint & Archidiaconum vocent. Ceterùm nec in solempni illo Electionis APOSTOLORUM actu, satis fuit vocanti DOMINO, illos duodecim viros publicè designare APOSTOLOS: sed (prout eidem Lucæ memoratum) post illa electionis in monte solempnia, in humiliorem campestemq; regionem progressus Salvator, sermone quoq; verè panegyrico sanctioris ordinis institutionem magnificentiorè reddidit, idque tantà in Discipulorum, Auditorumque coronà, ut non alibi (quod in Canticorum excellentissimo prædictum erat) conspectius facile complementum impetraverit: *Donec Rex est in coronà suà* (Auditorum ambientium) *nardus mea dabit fragrantiam suam* c. I. 12. Memoratur quippe DOMINUM JESUM stipasse longè maxima Discipulorum, ceterorumque, qui ex totà Judæà, & hujus metropoli Hierosolymitanà, imò ex ipsà Tyri & Sidonis maritimà regione, tunc confluerant, Auditorum coronà: & in hac, DOMINUS ipse, qui paulò post daturus erat Evangelistarum exercitum copiosum, Orator, non illos solum novem Macarismos, quorum ultimus peculiari sermo-

sermonis *ἑρμηνεύει* & mutatâ personâ ad Apostolos directus, singulari modo
Doctoralis & Pastoralis est: *BEATI* estis, quum vos convitiis affecerint &
persecuti fuerint, & quidvis mali adversus vos dixerint, propter me!
Gaudete & exultate quoniam merces vestra multa est in cœlis: Ita enim per-
secuti fuerunt Prophetas, qui fuerunt ante vos! Matth. V. 11. 12. Luc. VI.
22. 23. sed & illas classes proclamatorum ΟΥΑΙ, s. VAE! quarum ultima me-
morabilis illa, non minùs in ipsis Apostolis ad Ordinem Doctoralem sanctio-
rem relata: *Vae vobis, quum benè dixerint vobis omnes homines; nam ite-
dem faciebant Pseudoprophetas patres eorum!* Luc. VI. 26. Voluit sc. sanctissi-
mus ordinis autor, APOSTOLOS, & horum non in catholicâ & sublimi
illâ Apostolicâ speculâ (in quâ nulli successores dantur) sed particulari my-
steriorum œconomia, *Ἀετόχους*, solam, longè lateque propagandam divini
Nominis gloriam, curandamque populorum conversionem, vel Auditorum
salutem, tum sincero verbi præconio, tum fulgidissimo vitæ exemplo (prout
decebat nuncupatos: *SAL terra, & LUX mundi*) ipsiusque adeo muneris ad-
ministrationem accuratissimam, sibi commendatissimam habere, nul-
lam ulla in re præbentes impingendi ansam, ne vituperetur ministerium,
2. Cor. VI. 3. Voluit tali esse animo, qui calumnias, qui furias
& vel ipsum contumeliarum Acheronta (ubi muneris sanctioris & in hoc
ipsius DEI causa agitur) impavidi ac hilares excipere, qui applausus omnes
seculi, universæque Orchestræ despiciere, inque magnum Antecessorem, in
ipsum fidei Ducem ac consumatorem *JESUM* intuiti, pro gaudio crucem,
pro thesauris Egypti, probrû Christi sustinere, quin hoc ipsum in præcipuâ suâ
felicitate, imo in lucris & divitiis suis possint deputare, laudum honorum-
que seculi fugitantes, Odiorum autem, conviciorumque, si qua pro nomi-
ne Christi ipsis inferantur, patientes. Hebr. XI. 26. cap. XII. 1. 2. 3. Atque
utinam meditarentur hæc magis atque magis, qui sacram illam & (si qui-
dem ex lege Christi, & exemplo Apostoli de seipso in Oratione ad Episcopos
s. Presbyteros Ephesinos Act. XX. 17. 28. 31. profitentis: *Ego per triennium,
nocte & die non cessavi eum lacrymis admonere unumquemq; vestrum, agere-
tur*) curarum plenissimam provinciam, quæ Ministros eodemq; *νομιῶν δε
s. in sermone & doctrinâ* LABORANTES I. Tim. V. 17. olim quærebat, de
otio magis, quàm negotio, vel nihil minùs, quàm de laboribus cogitantes, tan-
to ambitu, tantoque nunc cursu sibi deposcunt, ut per tot currentes calcea-
tos vel ipsum pretium intendatur alutæ, parû sane memores imperialis illius
ipsique corpori Juris Cæsarei l. 31. C. de Episcopis & Clericis, insertæ san-
ctionis: *Tantum ab ambitu sepositus esse debes Antistes, ut quaratur co-
gendus*

*gendus, rogatus recedat, invitatus effugiat, sola illi suffragetur necessitas excu-
sandi. Profecto enim indignus est Sacerdotio, nisi fuerit ordinatus in vi-
tus. Utinam & illorum hæc animis obversarentur, qui de favore potius vel
honore seculi, quàm gloria Dei, solliciti, &, ut illo sive potiantur, sive, ubi
potiti jam sunt, non destituantur, infra Agim, Cleonemque sese abjiciunt,
planè tales, quales illi *μαλακί* Malachiani vid. Malach. c. II. 1. 2. 3. 7. 8. 9. quæ
sanè tot ac tanta divinorum in sacerdotes Elenchorum fulmina attonare illos
debeant, ut vel devoverent illam ipsam, quã tanto am-^{pl}oitu, tantog; adulatio-
nis, cui foedum crimen servitutis inest, studio, mercantur auram, & recor-
dati, quàm Malachiani illi Antistites, ipsius cœli iudicio, corripiantur, quod
hominibus magis, quàm ipsi DOMINO τῷ *κωνπερίπε*, gloriam tribuant,
non immemores essent, se in speculâ positos, dicitque Pastores, si qua ovium
suâ, Pastorum, igitur viâ, vel negligentia, in prædam lupo infernali concesserit,
fore, ut rationem ipsi DOMINO τῷ *ἀρχιπιμένι*, repetundarum aliquando
postulatur, reddereteneantur, velut, qui fecerint ut multi impingerent in
Legem! Graviter Isidorus Pelusiota epist. ad Euseb. Episc. Sacerdos, inquit, quo-
niã ad Deû appropinquat, ad instar τῶν πολυομμάτων ζῶων (quorum in
Ezechiele mentio) undique Oculus esse debet, quem proinde monet, ne
ullo modo Clarisiraum Sacerdotium infamet, *μὴ περηλάκιζε τὴν πολύφωτον
ιερωσύνην*, qui idem in Clerico duo conjuncta requirit: sermonem & vitam,
& in epist. ad Hieracem: *Vita*, inquit, sine Sermone magis prodest, quàm
sermo sine vita. Si autem sermo & vita in unum concurrunt, omnis Philosophia
sacrarium efficiunt. Et quidem, quid Philosophiæ vocabulo intellexerit, a-
bi sic clarè satis exprimit, sc. ipsum Pietatis & veræ Theologiæ studium,
ἢ μόνην κολῶς σφίνας ἐναι ἐπὶ ζόμεθα i. e. quam solam excellenter sapi-
entiam esse definimus, conf. lib. I. ep. 151. l. 2. ep. 201. & 275. Consonat pul-
cherrimè Isidoro Antecessor Chrysostomus: *Nihil*, inquit, *Doctore frigi-
dus, qui verbis duntaxat philosophatur.* Neque enim hoc Doctoris est: sed
*histrionis & hypocrite, unde Apostoli prius vita docebant exemplis, deinde ver-
bis* hom. I. in Act. Apostolorum. Persevera sanè tanti Patris & Patriarchæ
Constantinopolitani censura, in Episcopos & Sacerdotes ceteros, illa est,
quam hom. III. in Actus Apostolorum his verbis publicavit: *ἐν κείμαι εἶναι
πολλοὺς ἐν τοῖς ἱερέσιν, τοὺς σωζομένους. ἀλλὰ πολλῶν πλείους τοὺς ἀπολλυ-
μένους* i. e. Non arbitror inter Sacerdotes multos esse, qui salvi fiant: sed
multo plures, qui pereant. Et ne quis hoc temerè præcipitanterque à se-
dictum reputaret, protestationem præmisit: *Non temerè, inquit, dico: sed ut
affectus**

effectus sum, ac sentio. Fundat tantum *ἄγδοξος*, partim in illorum, quæ ex lege & magnitudine officii adesse debebant Antistiti, tanti nominis mensuram impleturo, in longe plurimis, defectu, partim in impedimentorum, ipsum sæpè Doctoris vel Antistitis animum, illo virtutis & constantiæ gradu deicientium, cumulo. Et illos quidem in ipso statim limine, velut indignos Sacerdotio rejicit: qui nihil non faciunt ad gratiam hominum, qui dormire cupiunt, & ad Sacerdotium accedunt, non velut ad negotium: sed velut ad quietem vel otium. Præter hæc, nonne vides, inquit, quàm multas res adesse oporteat Episcopo, ut sit *διδακτικός* s. aptus ad docendum, ut sit *ἀνεκτικός* s. tolerans malos, qui que cum lenitate erudiat contrario animo affectos? 2. Tim. II. 24. 25. Et quantæ hoc difficultatis! Ipse sc. debet omnium onera gestare. Aliis irascensibus datur venia: ipsi verò nequaquam: aliis peccantibus superest excusatio: ipsi verò minimè. Omnium linguis est expositus, omnium iudiciis objectus & sapientium & insipientium: curis perpetuis obrunditur, tum diurnis, tum nocturnis. Multos habet osores, multos invidentes. Pauperes triobulares convitia jaculantur in illum in foro: Et nisi se omnibus præbeat, & his qui vivunt in otio, & his qui in negotio, mille undique sustinet criminationes. Nemo metuit illum accusare, aut traducere. Nam in principibus, ne tale quid patiantur, urget metus: in his verò nequaquam, quando DEI timor apud illos nihil valet. Porro quanta difficultas in electione, quanta requiritur in dicendo, docendoque sollicitudo? Nihil à navi quæ fluctibus jactatur, differt sacerdotis animus. Undique premitur, ab amicis & inimicis. Non licet illi ex autoritate præcipere. Si vehementer commoveatur, audit crudelis. Si parum vehementer, audit frigidus. Cumque oporteat hæc duo contraria concurrere, ut nec contemnatur, nec odio habeatur, quanta in hoc temperamento difficultas? Quin & aliis ipsa negotia præveniunt, occupantque. Quàm multos cogitur offendere volens nolens? Quàm multos objurgare, velit nolit? Quod alii peccant, illi imputatur. Et illa sanè res excelsum requirit animum. Multas quippe habet causas, quæ depellant ipsum à suis moribus, & innumeris oculis illi opus undique. Nihil dico, si vel unus ipsius culpâ decedit *ἀπό* & non baptizatus, nonne rotam ipsius subvertit salutem? Unius quippe animæ perditio, tantam habet jacturam, uti nulla ratio possit aestimare. Etenim si unius anime salus tanti est, ut ob hanc DEI Filius fieret homo, tantæque pateretur quantam vel unius anime perditio conciliabit pœnam? Quis autem sacerdotum præsit tantam sollicitudinem pro omnibus Christi, quantam

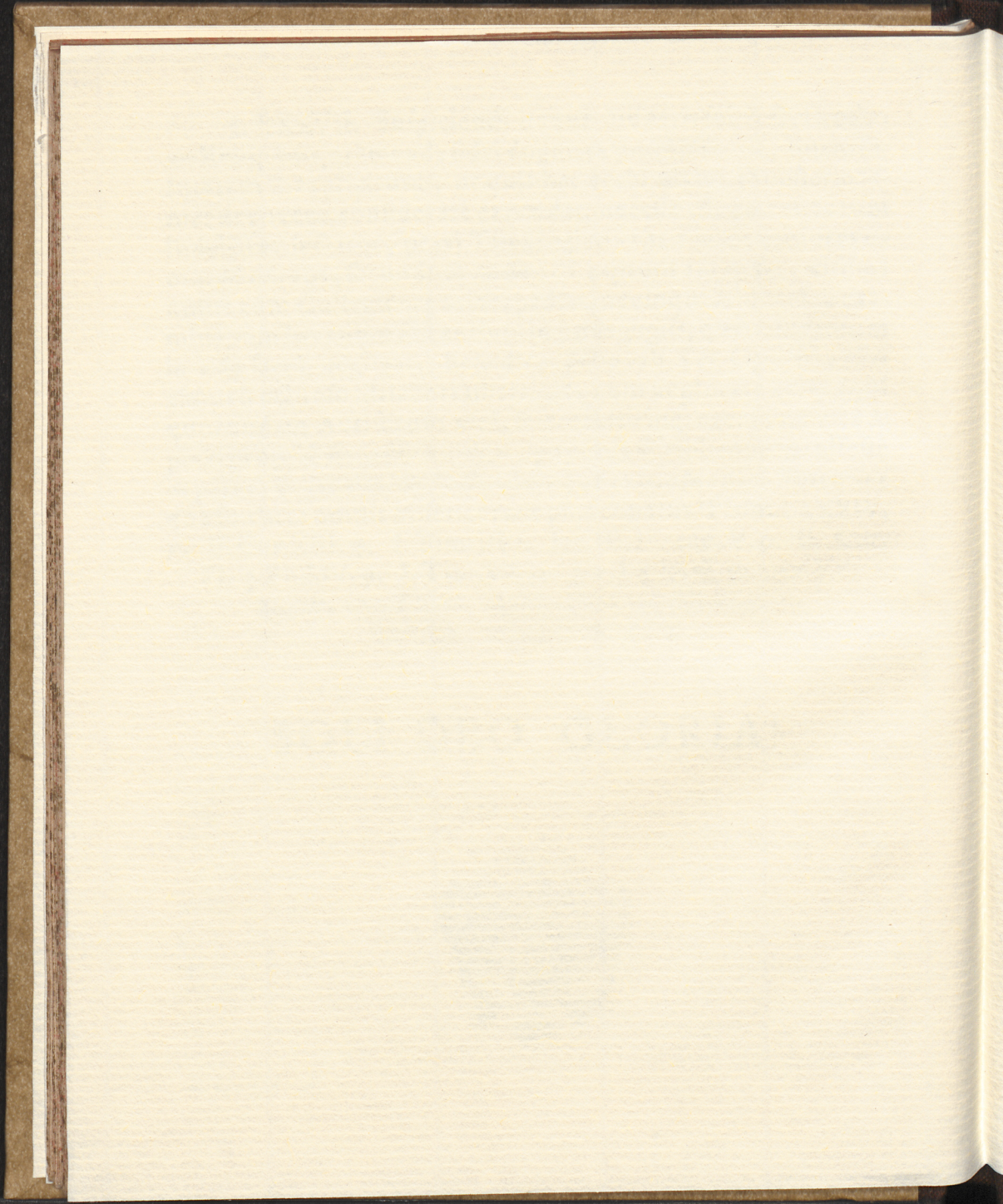
erga

erga greges Labanis Jacob præstitit? Si quis ad Sacerdotium accesserit, velat
ad sollicitudinem & curam, nullus id facile susceperit. Nunc autem non ali-
ter, quam seculares Magistratus, & hanc affectamus dignitatem, nimirum,
ut glorificemur & honoremur apud homines, perdamur apud DEUM. Hæc
ex longè plurimis istius argumenti, à Scriptore Oris aurei, graviter, prout
tantum decebat Archiepiscopum, l. allegato commemoratis, transcribere,
volumus, quando, pro laudatissimo hujus & aliarum Germaniæ Academia-
rum more, tum Reverendi & Amplissimi DN. CANDIDATI, DN. JO-
HANNIS NICOLAI HARTUNGI, cœtus Raugenſis in Livoniâ Sve-
eorum, Pastoris, Ecclesiarumq; in Dioceſi Dorpatenſi Præpoſiti, & Conſiſto-
rii ibidem Præſidis, virtute, doctrinâ, dignatione, meritis, fulgidissimi, san-
ctius Conſilium, tû de illo Collegii Theologici noſtri iudicium, peculiari Pro-
grammate publicandum, ſolemniſque Diſputationi (ut vel de iſſis natalibus
honeſtiſſimis, ipſoque anteaſtæ vitæ curriculo publicè conſtare poſſit) breve
quoddam rationarium præmittendum fuit. Natus igitur DN. CANDIDA-
TUS eſt in oppidulo agri Magdeburgenſis, altero ab ipſâ metropoli lapide,
Kottmerſchlebe/an. clſ. loc XXXVI. d. XVII Febr. Patrem habuit Virum Rever.
& Clarifſ. DN. ERNESTUM HENRICUM HARTUNG, Paſtorem Eccle-
ſiæ fideliffimum, Matrem ANNAM VERONICAM Wolſersbeſin/ quæ
mortalis adhuc, propediem, (ita ſperamus) incolumem Filium læta videbit.
Avum paternum D. BALTHASAREM HARTUNG Medicum Lipſien-
ſem longè celeberrimum, Aviam, GERTRUDEM Schulzen/ Matronam
primariam. Superſedemus ampliori ſtemmaturum in ipſis majoribus ſplendi-
diſſimorum operoſâ commemoratione, quando quidem nec ipſa Reverendi
DN. CANDIDATI modeſtia, nec chartæ præſentis anguſtia, illam admittit.
Studiorum fundamenta in patriæ ludis jecit, iisdemque probè jactis, in
Quedlenburgenſi, Aſcherslebenſi, Magdeburgenſi Gymnaſiis, Scholiſque
celebrioribus, ſub accuratiſſimis Pædonomis, ad omne Adoleſcentis decori,
& magna exempla daturi, officium conformatus, tantum doctrinæ ſo-
lidioris ſuperſtruxit, ut jam decimo octavo ætatis anno exeunte, Academiae
adire, magnâ ſtudiorum laude, nec minore fructu, potuerit. Pulchrè
Chryſoſtomus in cap. i. Act. Apoſtolorum. *Quemadmodum milites nemo
patitur in prælium exire, niſi luſtrati priùs armatique ſatis fuerint:
ſicut equos nemo ſinit à carcere proſilire (ωπειδὴν τῆς βαλβίδος)
priuſquam aurigam naſti ſunt: ita CHRISTUM noluiſſe diſcipulos
ſuos in acie priùs conſpici, antequam à Spiritu S. ſeſcendente, ad pan-
dendum magnalia D. E. I., variis gentium linguis, eſſent inſtructi.*
Igitur

Igitur nosse quoque DN. Candidatus, ut sitibundum pectus, etiam, non Philosophiæ
 solum & linguarum; sed & imprimis SS. Theologiæ, ipsiusque adeo cœlestis sapientiæ
 fruge oppleret, anno 1693. mens. Novembri ingressus Universitatem hanc nostram, &
 post biennium in clivâ Juliam, nec minus aditis, etsi brevi ore morâ, celeberrimis Aca-
 demiis Lipsiensi & Vitebergensi, omnes juvenis Theologiæ Cultoris, & Academici
 partes tantâ fide ostendit adimplevitque, ut ad instar navis bonæ s. contra procel-
 las & ad ferendum impetum maris, solidæ, pretiosis mercibus gravidæ, jam ante XL. an-
 nos in exteras gentes emitti, & in sacra Pastoris apud extremos, ad fines ferè Russiæ
 Livonæ Raugenses, statione, posset collocari. Agnoscit meritò DN. Candidatus re-
 verenter ingens illud Providentiæ argumentum, quo in cœlesti consilio deputatus
 est, in illâ gente Verbi divini Præco futurus, in quam jam olim magnum Patrum,
 Reverendissimum DN. HERMANNUM HARTUNGUM Episcopum Oeseliensem, lon-
 gè plurimis meritis inclytum, præmiserat is, qui sedet ad dextram patris, & domi-
 natur in medio inimicorû suorû. Nec minùs illud magni Δωροδοκου beneficiû venera-
 eur, quod illius gratiâ non solû in Germanicâ: sed & Æthonicâ & Letticâ, discretis, perq;
 amplissimas gentes, vernaculis linguis, sibi hæcenus concessum fuerit, distribuere Au-
 ditoribus mytheria regni Dei, quodq; ante biennium circiter, autoritate superiorû, ipsi
 stationi presbyteri s. Pastoris, altera quoque Præpositi districtus Orientalis Dorpaten-
 sis, nec minùs tertia, ræsidis in Consistorio illo Diœcesano dignatio accesserit, unde
 ipsi auctum, quod ob alias quoque causas jam subnatum erat, consilium modestè &
 reverenter Licentiâ consequendi summos in Theologia honores ambiendi, quæ de-
 sideria in ipsis ferè superioris Decanatus nostri primordiis, non sine arguientis longè
 gravissimis, per literas explicaret, consensû venerandi Collegii Theologici, ipsamque
 indulgentiâ moræ, si per tanta maris ac terrarum intervalla, post Decanatus, tunc no-
 stri, tempora, compareret, quin & per Examen rigorosum, nuper institutum, judicium
 Ordinis nostri honorificentissimum, impetravit. Producimus nunc illum in totius
 Academiæ conspectum, publicâ & solemnî Disputatione αἰσθητικὰ γερμανικῆν
 in spiritualibus, ipsumque judicium Theologicum, Universitati nostræ probatu-
 rum. Ad quem actum solemnem, ipsâ Auditorum, ex utraque tum Academicâ,
 tum oppidanâ Republicâ, frequenti præsentia celebriorem reddendum, & tum pro ser-
 vato in remotissimis illis, extremis Livoniæ sinibus, igne furnoque, Deo, Ecclesiæ Sta-
 tori Vindicique, devotissimas gratias agendum, tum Ecclesias illas Linguis discre-
 tas, unitate fidei conjunctissimas, & in his, gloriæ divinæ, ac longè lateque diffun-
 dendæ fragrantia cognitionis Evangelicæ dicatos sacrosque Reverendi DN. Candi-
 datus labores ac Consilia, illi qui super alta, piis votis ardentissimisque supplicatio-
 nibus commendandum, Literatos, Literarum Fautores, & Patronos Omnes, quot
 quot nunc Rostochium continet, suis dignationibus, virtutibusque splendi-
 dissimos, ea qua fas est, autoritate & humanitate convocamus.

PP. sub Sigillo Collegii Theologici Rosto-
 chii XXIII. Junii A. O. R. clb lbc LXXII.

erga greges Labanis Jacob praestitit? Si quis ad Sacer-
 ad sollicitudinem & curam, nullus id facile susceperit.
 ter, quam seculares Magistratus, & hanc affectamus
 ut glorificemur & honoremur apud homines, perdam.
 ex longè plurimis istius argumenti, à Scriptore Oris au-
 tantum decebat Archiepiscopum, l. allegato commen-
 volumus, quando, pro laudatissimo hujus & aliarum
 rum more, tum Reverendi & Amplissimi DN. CAN-
 HANNIS NICOLAI HARTUNGI, coetus Raug-
 eorum, Pastoris, Ecclesiarumq; in Dioecesi Dorpatensi
 rii ibidem Praesidis, virtute, doctrinâ, dignatione, me-
 dius Consilium, tû de illo Collegii Theologici nostri ju-
 grammate publicandum, solemniq; Disputationi (in
 honestissimis, ipsoque antea vitæ curriculo publice
 quoddam rationarium praemittendum fuit. Natus igitur
 TUS est in oppidulo agri Magdeburgensis, altero ab
 Rottmerschlebe/an. cl. l. c. XXXVI. d. XVII Febr. Patre
 & Clariss. DN. ERNESTUM HENRICUM HARTUN-
 gii fidelissimum, Matrem ANNAM VERONICAM
 mortalis adhuc, propediem, (ita speramus) incolume
 Avum paternum D. BALTHASAREM HARTUNGII
 sem longè celeberrimum, Aviam, GERTRUDEM
 primariam. Super sedemus ampliori stemmatum in
 diuissimorum operosa commemoratione, quando quid
 DN. CANDIDATI modestia, nec chartæ praesentis an-
 Studiorum fundamenta in patriæ ludis jecit, iisdem
 Quedlenburgensi, Ascherslebiensi, Magdeburgensi
 celebrioribus, sub accuratissimis Pædonomis, ad omn-
 & magna exempla daturi, officium conformatus,
 lidioris superstruxit, ut jam decimo octavo ætatis, an-
 adire, magnâ studiorum laude, nec minore fructu,
 Chrysostomus in cap. i. Act. Apostolorum. *Quem ad
 patitur in praelium exire, nisi lustrati prius arm-
 sicut equos nemo sinit à carcere proflire (videtur)
 priusquam aurigam nacti sunt: ita CHRISTUS
 suos in acie prius conspici, antequam à Spiritu S.
 dendum magnalia D. & I., variis gentium ling-*

rit, velut
 non ali-
 mimum,
 M. Hæc
 proue-
 scribere
 ademia-
 N. JO-
 niâ Sve-
 onsisfo-
 ni, san-
 ari Pro-
 atalibus
) breve
 NDIDA-
 lapide
 n Rever.
 n Eccle-
 in/ qua
 videbit.
 Lipsien-
 ronam.
 splendi-
 verendi
 dmittit.
 ctis, in
 olis que
 decori,
 nae so-
 idemias
 Pulchrè
 es nemo
 uerint:
 videtur)
 scipulos
 id pan-
 struisti.
 Igitur

